

Bændsler.

Som en almindelig Regel gælder, at alle Hamp-, Græs- og Manilatov bændsles med Hampbændsler, og alt Jærn- og Staaltraad bændsles med Wirebændsler, med mindre det blot er en Opsejsing eller Stopper, der behøves; thi i saa Tilfælde anvendes altid Hampbændsler. Bændslernes Tykkelse retter sig efter det, de bruges til; men de maa i alle Tilfælde kunne holde lige saa meget som det, de er lagt paa. Desværre er det altfor ofte, naar en Blok falder ud, en Rider brækker af osv., og man saa spørger: »Hvad er der gaaet i Stykker?«, at Svaret da lyder: »Aa, det er Bændselet!« Dette Svar er næsten ved at

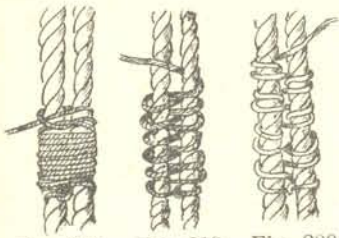

Fig. 218. Opsejsing uden Krydstørn.
Fig. 219. Tusindbensbændsel.
Fig. 220. Tusindbensbændsel med Rundtørn.

blive et Mundheld. For en Tid siden var Forfatteren om Bord i et nyt Skib og bemærkede da, at Vanterne havde været los. »Ja, det er Bændslerne, der har været lagt for løse om, saa Tampene har trukket sig ud«. Hvilke Ulykker kunde saadan noget ikke føre til! Spørg en Gang om, hvor mange Ulykker der er en Følge af, at et Bændsel er gaaet, og De vil sikkert faa Grund til at skænke det tilsyneladende ubetydelige Arbejde en større Opmærksomhed.

Opsejsing uden Krydstørn (Fig. 218) (*Simple seizing*, *Gewöhnliche Stopper*) lægges ofte af gode Kabelgarn og skal kun stoppe Taljerebet eller Sytovet en kort Tid,

medens Taljerne forslaaes, eller Tampen bændsles fast. Der slaas en Knob paa Tampen af Garnet, og denne stikkes ind mellem de to Parter, der skal sejses sammen. Tørnene tages **mod** Kordelerne og hives tot for hver Omgang med en Pren eller Merlespiger.

Paa Fig. 228 kan ses, hvordan der paa Garnet laves en Løbeknob til Spidsen af Merlespigeret, og dette kan anvendes som en Vægtstang til at hale Garnet godt tot med, idet Spidsen af Spigeret sættes imod Tovet, saa længe man hiver (sætter) Garnet tot. Der hører ingen Kunst til at knække et Stykke nyt Bændsel af, der godt kunde have holdt til at løfte 500 π i, derimod kan det falde den uøvede vanskeligt nok at faa Bændselet lagt fast om, uden at rive det i Stykker. Naar man har Rundtørn nok, tages et Par Halvstik med Tampen, og dermed er Tingen færdig. Er Taljerebet nylig tjæret og sat godt an, faar man dog neppe en almindelig Opsejsing til at stoppe, men maa lægge et

Tusindbensbændsel (Fig. 219) (*Raching*, *Kreuzbändsel*, *Tausendbeins-Bändsel*) paa. Arbejdet udføres med Merlespiger, og hver enkelt Tørn hives tot for sig. Tørnene tages rundt som et liggende Ottetal (∞), og Tampen kan besættes med et Par Halvstik, men bedre er det at tage et Par Rundtørn til sidst og derefter Krydstørn (Se Fig. 222).

Tusindbensbændsel med Rundtørn (Fig. 220) (*Raching with round turns*, *Tausendbein mit einem Rundtørn*). Bændselet forsynes med et Øje i den ene Ende, og deri stikkes den anden Tamp, efter at den først er taget rundt om Taljerebet. Om hvert Taljereb tages et Rundtørn, som Figuren viser. Lægges Bændselet godt paa, er det noget af det solideste, der kan anvendes som Opsejsing paa et glat Tov. Tampen tages rundt om begge Parter med tre almindelige Rundtørn, inden den besættes. Krydstørn behøves ikke. De tre foregaaende bliver mest anvendt til foreløbige Opsejsinger, indtil der kan lægges rigtige Bændsler paa.

Almindeligt Bændsel med Krydstørn (Fig. 222) (*Crossed seizing*, *Gekreuztes Bändsel*) bruges næsten overalt, baade til Taljereb, Nokbændsler, paa Blok-

stroppe, ved Øjer osv. Først laves et Øje paa Bændselet som i Fig. 221 A, hvis dette er 2-løbet, men er det 3- eller 4-løbet, spledses Øjet (Fig. 221 B). Under Bændselet lægges

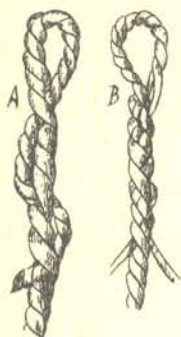

Fig. 221.
Øjer paa Bændsler.

et enkelt Lag tjæret Smerting, der maa række godt udenfor, men skal det være et dobbelt Vantbændsel, maa Smertingen ikke naa helt sammen paa den Side, hvor, som vist paa Fig. 224 og 225, Tampen af Bændselet ligger under dette. Tampen af Bændselet tages rundt om begge Parter, hvor dette skal ligge, og stikkes gennem Øjet, hvorefter man hiver godt tot med et Merlespiger og passer, at Øjet altid ligger midt mellem de to Parter, der skal bændsles sammen, og at alle Bændsler lægges **mod Kordelerne**, for at Parterne kan falde tæt sammen. Desuden anvendes lidt Tjære paa Bændselet, for at man lettere kan hive det tot, uden at det knækkes. 5 til 7 Tørn ved Siden af hverandre plejer at være nok, naar Bændselets Styrke staar i passende Forhold til det, der sejses sammen. Desuden tages der 2 Krydstørn, og Tampen besættes paa den Maade, at den stikkes ind mellem de to Krydstørn og ud under det ene, tages saa over dem begge og stikkes fra Ydersiden ind under det andet Krydstørn og kommer ud igen mellem begge. Det saaledes dannede Stik hives tot, og der kan desuden laves en Knob paa Tampen, lige ved Stikket. Hvor langt skal Bændselet være? Maal omkring begge Parter, hvor Bændselet skal ligge, og tag Omkredsen lige saa mange Gange, som der skal være Tørn, læg endnu to Omgange til for de to Krydstørn. Det, Bændselet rækkes ved at lægges paa, er tilstrækkeligt til Øje og Stik.

Bændsel uden Krydstørn (Fig. 223), besat med to Halvstik, staar ikke saa godt som det forrige.

Vantbændsel, dobbelt Bændsel (Fig. 224) (*Shroud seizing, double seizing, Wantbändsel*) anvendes særlig, naar Jomfruer skal bændsles ind i Vanter, Barduner eller Stag, eller som Hjertebændsel til Vantøjer. Der regnes 13 Tørn til et saadant Bændsel, nemlig 7 til de underste Tørn og 6 til de øverste; men man maa hellere tage 14 Tørn for

Fig. 222. Alm.
Bændsel med
Krydstørn.

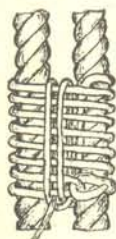

Fig. 223. Bændsel
uden Krydstørn, besat
med to Halvstik.

Fig. 224. Dobbelt
Vantbændsel
(begyndt).

Fig. 225. Dobbelt
Vantbændsel
(færdigt).

Fig. 226. Dobbelt
Vantbændsel.

at være paa den sikre Side. Man lægger nu Smerting om, hvor Bændselet skal ligge, og efter at Tampen er taget om Parterne og gennem det spledsede Øje paa Bændselet (Fig. 221 B) lægges 7 løse Tørn **mod Kordelerne**, og Tampen stikkes under Tørnene og gennem Øjet. Et for et hives Tørnene tot med et Merlespiger, idet man passer, at de ligger tæt sammen, og dernæst hales Tampen gennem Øjet og tottes. Til det øverste Lag tages 6 løse Tørn samme Vej som de underste, og Tampen stikkes ned mellem Lagene og ud gennem Øjet (Fig. 225), hvorefter Tørn for Tørn hives jævnt tot, idet man passer ikke at sætte saa

megen Kraft paa, at Tørnene presses ned mellem det nederste Lag. Til sidst hales Tampen igennem, hales tot, og forsynes med en Knob tæt ind mod Øjet.

Det kan nu ikke siges, at disse Knobe eller »Knuder« pynter i en Rigning — de gør nærmest med deres ofte flossede Tampe et slusket Indtryk — hvorfor de bør undgaaes paa Vanttampene. I Stedet for kan man lægge en Takling om Tampen og binde den rundt om Vantet med Takkelgarn, hvilket ser langt pænere ud. Dette Spørgsmaal falder i øvrigt bort efterhaanden, da Hamprigningernes Saga snart er ude.

I en snever Vending, hvor det kniber med Tid, kan et

Dobbelt Vantbændsel (Fig. 226) lægges paa følgende Maade: Der tages igen et Bændsel paa 14 Tørn, hvorpaa der laves et Øje, og Bændselet lægges paa mod Kordelerne, og naar man har 7 Tørn lagt godt om fra nedent og opad, lægges uden videre 6 Tørn fra oven og nedad uden paa de første. Tampen kommer paa den Maade tilbage til Øjet, hvor den stikkes igennem og forsynes med en Knob, og dermed er Sagen klar. Det er en Selvfølge, at hele Bændselet kan gaa los, saa snart en Part gaar itu, hvorfor man nødig maa anvende denne Maade. Skal man lægge flere Vantbændsler, er det bedst at kappe af til to eller tre i et Stykke og saa ikke kappe fra, før Bændslerne er lagt; man faar paa denne Maade længere Tampe at arbejde med.

Fig. 227.
Tusindbens-
bændsel
med to Parter.

Tusindbensbændsel med 2 Parter (Fig. 227) lægges ligesom med én Part, da begge Parter tages paa én Gang.

Krydsbændsel (Fig. 228 a). Vejvisere, Naglebænke, Sprydtræer osv. bændsles ofte med Krydsbændsel. Paa den Side, der ikke kan ses paa Figuren, ligger Parterne Side om Side. Tampen er besat. Til Bændselet maa der kappes 7 Omgange af.

Krydsbændsel (Fig. 228 b). Ved dette Bændsel krydser Tørnene paa begge Sider. I Figuren er Tampen besat. 9 Omgange kappes af til Bændselet.

Fig. 228 c viser Begyndelsen til et andet Slags Krydsbændsel.

Fig. 228 d viser, hvorledes Merlespigeret sættes paa.

Fig. 228 e viser, hvorledes et Krydsbændsel besættes og krydses.

Fig. 228 f. Almindeligt Bændsel med Krydstørn.

Fig. 228 g. Vævlingsbændsel begyndt. 7 Tørn er passende til et Vævlingsbændsel.

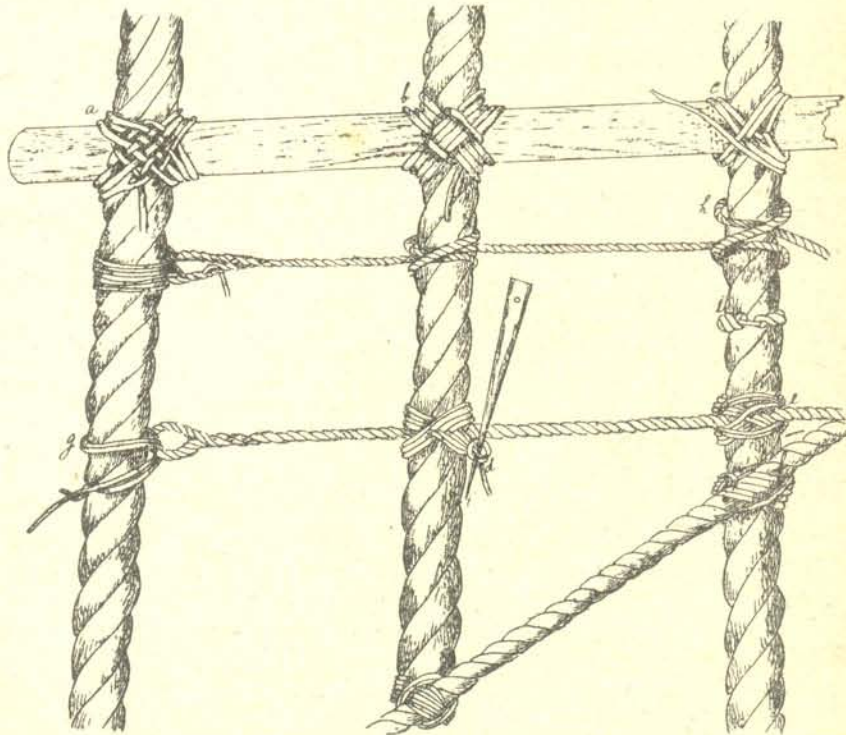

Fig. 228.

Øjet paa Bændselet laves i Øjet af Vævlingen og saa stort, at de første Rundtørn bliver med dobbelt Part. Der tages rundt om Vantet én Gang, ind i Øjet og tilbage igen paa samme Side. De øvrige Tørn krydser hverandre inde i Øjet, og til sidst sættes Tampen fast, som vist i Fig. 229.

Vævling (*Ratline*, *Webeleine*). Før Vanterne vævles, spænder man Skibmandsgarn eller Bændseline i ca. 4 Fods Afstand fra hverandre fra Vant til Vant og haler disse en Smule sammen, da Vævlingerne ellers, naar man er færdig, vil hænge i Bugt, og derefter najes der Lægter, Aarer, og hvad man ellers har, tværs over Vanterne med ca. 3 Fods Afstand, for at Folkene kan have noget at staa paa, naar de vævler. Disse Lægter tjener tillige som Spredere, idet de hindrer Vanterne i at hales sammen, naar Vævlingerne hales tot, hvorved de underste Vævlinger vilde blive slæk, medens de øverste stod tot. Man maa af den Grund heller ikke staa eller gaa i nogen af Vævlingerne, før de alle er sat op færdige. Naar man begynder at naje Spredere op, sættes Vævlingsgodset i Stræk og faar Lov at staa en Tid udspændt. Den, der skal vævle, staar selvfølgelig uden paa Vanterne og begynder fra neden af. Er det om Bagbord, tages Tampen af Vævlingslinen op paa Agterkanten af Vantet, og med Tampen laves et løst **Vævlingsstik** (Fig. 228 h) (*Clove hitch*, *Webeleinstek*) om det næst agterste Vant. Derfra gaar Tampen hen til det tredie agterste og tages rundt med et Vævlingsstik, og paa den Maade bliver man ved med hvert Vant forefter, indtil Tampen naar hen til det forreste Vant, saa spledses et Øje, der najes fast med et Vævlingsbændsel 12 á 13 Tommer over **Sprydtræet** (*Sheer pole*, *Spredlatte*). Vævlingen hales tot fra Øjet af, Vævlingsstikkene hives tot med Spigeret om hvert Vant, og Vævlingsgodset kappes over, saaledes at der er nok til at lave et Øje med, der kan naa hen og najes fast paa det agterste Vant. Tampen af Vævlingsgodset sættes fast indtil næste Gang.

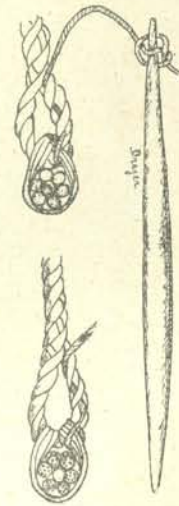

Fig. 229. Besætning af Vævlingsbændsler.

Fig. 230. Jærn til at lægge Virebændsler paa med.

Det kan jo træffe, at Øjet ikke passer saa akkurat hen til det agterste Vant, som det burde, og er Vævlingen nu blevet for lang, drejes et Par Tørn ind, og er den blevet for kort, drejes et Par Tørn ud, saa den kommer til at passe. Det er ikke nok, at alle Stik og Bændsler paa en Vævling sidder i en ret Linie, Vævlingerne maa ogsaa være vandrette og indbyrdes parallelle. Er Lønningen og dermed Sprydtræet vandret, maaler man fra dette, hvor den første Vævling skal sidde, derefter maales igen fra denne og saaledes fremdeles. I Undervanterne regner man 12 á 13 Tommer som en passende Afstand mellem Vævlingerne, hvorimod man i Stænge- og Bramvant ikke bør gøre Afstanden større end 11 Tommer. Det er nemmest at lave en Pind af denne Længde til Maal; men det gaar ikke an at maale langs med Vanterne, især ikke paa de agterste — man maa maale ret op og ned.

Er Sprydtræet ikke vandret (Skibe med meget Spring) maa man tage Hensyn hertil, og lidt efter lidt komme bort fra Sprydtræets Flugt og over til den vandrette. I Røgelen er Forskellen mellem Sprydtræets Flugt og den vandrette ikke større, end at den kan deles paa nogle faa Vævlinger. Om Styrbord har man Vævlingslinen paa Forkanten af Rigningen og najer den agterste Ende fast først.

Adskillige holder for, at det er bedre at tage Tampen af Vævlingslinen op paa For-

kanten af Vantet om Bagbord og slaa de løse Vævlingsstik den rigtige Vej. Det agterste Øje najes da først til det agterste Vant, og Stikkene hives tot, eftersom man arbejder sig over til det forreste Vant, hvor det sidste Øje najes fast. Om Styrbord skulde Vævlingslinen da tages op paa Agterkanten af Vantet. Hvilken af de to Maader, der er den letteste, beror vel nærmest paa, hvad man er vant til.

Jærntraadsbændsler (*Wire seizing, Drahtbändsel*). For at kunne lægge et Wirebændsel ordentlig paa, maa man have en Pind af haardt Træ fra 9 til 12 Tommer lang, 2 Tommer bred og en god Tomme tyk med et Hul i, ca. $2\frac{1}{2}$ Tomme fra den brede Ende; men endnu bedre er det at have dette Instrument af Jærn eller Staal (Fig. 230), især for den, der ofte maa bruge det. Til Paalægning af Jærntraadsbændsler kan dog ogsaa anvendes en almindelig Klædekølle eller Pikkeronde. Under alle Wirebændsler lægges først et Lag Smerting, der bindes fast med Sejlgarn.

Tampen af Wirebændselet stikkes først (Fig. 231 A) gennem Pinden og ind mellem de to Parter, der skal bændsles sammen, og bredes jævnt

ud, saa den kommer under de første Tørn af Bændselet. En Medhjælper tager Bændselgodset rundt, medens man, ved at tage et Par Tørn om Pinden, med denne lægger Bændselet fast om, omtrent ligesom man klæder en Ende; men man maa passe vel paa, at Tørnene ligger tæt sammen, og tage ca. 13 Tørn til et Bændsel. Forinden der begyndes med Krydstørn, bankes der med en Hammer en Rille, hvori de skal ligge. To Krydstørn er nok, og Tampen stikkes fra den ene Side ind under dem begge og hales godt tot, før den nippes af (Fig. 231 C).

Fig. 231 B viser en anden Maade at sætte Tampen fast paa, nemlig ved at lave enten en Kinke eller et Øje. Øjet laves ligesom et Tømmerstik.

Dobbelt Wirebændsel (Fig. 231 D). Der lægges ligesom før 13 Tørn, men udenpaa lægges endnu 12 Tørn, før Bændselet krydses, og det er nødvendigt, at det underste Lag ligger akkurat, om de yderste Tørn skal kunne lægges godt. Det volder som oftest en

Del Arbejde at faa Krydstørnene lagt om, derfor anvender Riggerne et Durchschlag (Fig. 232), som de med en Hammer driver ind mellem Parterne, og ved at sætte Spidsen af et Merlespiger ind i et Hul paa Midten af det lille Staalinstrument kan det let tages ud, saa Bændselet kan stikkes igennem.

Merlespiger (*Marlinespike, Marlspiker, Maerlspeik*) kan ses paa Fig. 228.

Fig. 233 A viser, hvordan et Garn bør sættes fast i en **Jærn Løjert** (*Iron hank, Eisen Lägel, Legel*).

Fig. 233 B viser, hvordan et Garn bør sættes fast i en **Træløjert** (*Wooden hank, Holzlägel*).

Krans for Skamfiling (*Chafing-grummets*). I Storm og daarligt Vejr vil de løbende Ender piske mod læ Vanter og derved ødelægge Vævlingsbændslerne, saa de brækker af, det ene efter det andet. For at hindre dette kan man sætte Kranse om med passende Mellemrum (Fig. 228 i). Kransene laves, som vist i Fig. 234, og najes sammen med Garn.

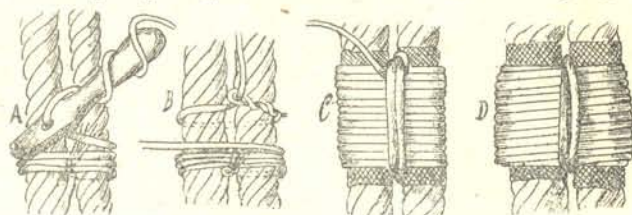

Fig. 231. Jærntraadsbændsler.

Fig. 232.
Durchschlag.

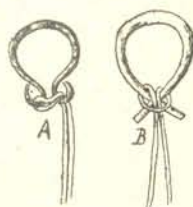

Fig. 233. At sætte Garn i Løjertes.

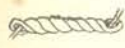

Fig. 234.
Krans for Skamfiling.

Fig. 235, 236 og 237 A, B viser forskellige Maader at besætte Bændsler paa.

Benene til en Kran, Saks (*Sheerlegs, Krahn*) (Fig. 238) **surres** sammen paa Midten af Krydset, først med Rundtørn, men foroven og forneden lægges Tørnene saadan: ∞ , og det hele krydses godt af. Et Par Klampe kan anbringes paa hvert Ben neden for Surringen, for at den ikke skal glide nedad.

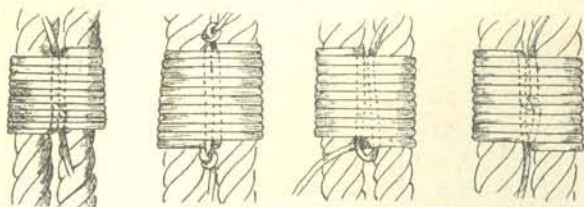

Fig. 235. Fig. 236. A Fig. 237. B
Forskellige Maader at besætte Bændsler paa.

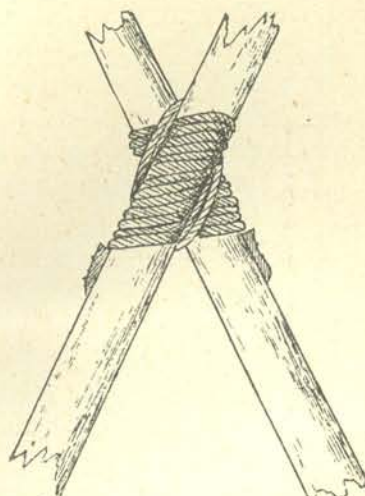

Fig. 238. Surring til en Kran.

Kædesurring (Fig. 239 A) (*Chainlashing, Kettingssorring, Zurring*). Enden af Kæden sættes fast med et Par stærke Spigere eller Kramper, og med en Haandspage eller Drejer holdes Kæden godt tot, medens den samtidig bankes fast med en Hammer. For hvert halve eller kvart Tørn drives et Spiger ind i et af Leddene, og Enden besættes ligeledes ved at drive Spigere ind. Vil man som yderligere Sikkerhed sætte et Garn paa hist og her, saa er det let gjort.

Fig. 239 B viser en **Tovsurring** (*Rope lashing, Tausorring*). Denne lægges paa samme Maade, kun maa man være forsigtig og ikke slaa Tovværket i Stykker med Hammeren. For bedre at kunne hale Tørnene tot anvendes en Smule Fedt.

Drejer (*Heaver, Dreher, Drehknüppel*). Et omtrent tre Fod langt, stærkt Stykke Træ, der anvendes til at lægge Surringen og Nokbændsler paa med. Paa Midten findes et Hul til at stikke et Bændsel igennem, naar Drejeren skal anvendes til Vejrs.

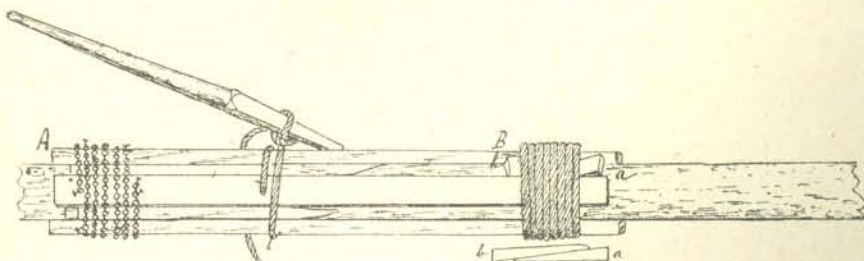

Fig. 239. Laskning af et knækket Rundholt

Laskning af et knækket Rundholt (Fig. 239) (*Lashing of a broken spar, Sorring eines abgebrochenen Rundholzes*) foregaar paa samme Maade, hvad enten det drejer sig om en Mast, Raa, Gaffel, Bom eller Spir, nemlig ved at der saa vidt muligt paa alle Sider lægges Skaalinger (tildannede Træstykker) langs hen over det knækkede Sted, lige langt til begge Sider af Brudet, hvis det kan lade sig gøre. Skaalingerens Længde, Tykkelse og Antal beror paa, hvor svært det Rundholt er, der er knækket, og paa, hvad

man kan skaffe til Veje. Det burde i øvrigt være almindeligt at have et Sæt Skaalinger i Reserve, hvorved der spares meget Arbejde og megen kostbar Tid, naar et Rundholt skal laskes i en Hurtighed. For at faa de Surringer, der holder Skaalingerne fast om Rundholtet, rigtig tot, drives der fra begge Sider Kiler ind under Surringerne, men Kilerne sættes mellem Skaalingerne og hindrer saaledes ogsaa disse i at glide ud til Siderne. Kilerne bør for ikke at falde ud under Sejladsen fæstes til Rundholtet eller Surringen med Søm. De maa stadig efterses, og bliver nogen af Surringerne slæk, drives Kilerne bedre an (Se *a, b* paa Figuren). Jærnræer kan surres paa samme Maade, eller ogsaa laves der en Trænok i Stedet for den afbrækkede Ende, og denne Trænok stikkes med den ene Ende ind i den hule Jærnraa og kiles godt fast.

En Træraa, hvoraf den ene Nok brækkede, blev repareret ved at save Raanen langs igennem og endevende den ene Halvdel før den blev surret sammen igen, med Skaalinger over de to Brudsteder.

Ters (Fig. 240 A) (*Fid, Fid*) laves af Pokkenholt eller andet haardt Træ og anvendes ved svære Spledsninger, hvor et Merlespiger er for tyndt til at lave Aabningerne store nok. Bruges ogsaa til Sejlmagerarbejder.

Merlespiger med Hammerhoved (Fig. 240 B).

Syl (Fig. 240 C) (Els) har Staalspids med Træhaandtag og anvendes til at lave Huller i Læder og lignende, før det skal syes paa.

Prén, Prikker (Fig. 240 D) (*Bodkin, Pricker, Marlpfriem, Pricker*) er lidt sværere end en Syl og har ligeledes Staalspids med Træhaandtag. Den bruges mest ved mindre Arbejder i Stedet for Merlespiger.

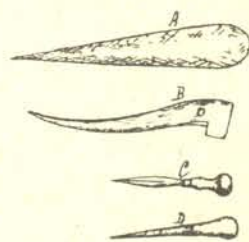

Fig. 240. Værktøj til Skibmandsarbejde.

Vantskrue, Rigningsskrue (Fig. 241 A) (*Rigging-screw, Bändselschraube*) anvendes til at presse to Parter af et Vant, Stag eller Strop sammen, medens man lægger et Bændsel om. De to Parter, der skal presses sammen, sættes ind mellem Kæberne, af hvilke *c* kan tages ud. Naar Tovet er i, sættes Kæben *c* paa igen, de to Spigere *a'* og *b'* stikkes i Hullerne, og med Skruen kan man da med Lethed presse Parterne sammen. For at Skruen ikke skal beskadige Tovet, er Kæberne belagt med Smerting. Skal Bændselet ligge, hvor Skruen sidder, maa man lægge en lille Opsejsing paa hver Side af Skruen for at holde Parterne sammen, naar Skruen tages af.

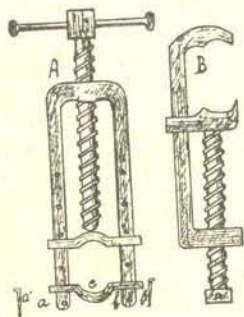

Fig. 241. Vantskruer.
Rigging-screw.

Fig. 241 B viser en anden Form for en Vantskrue. Har man ingen Vantskrue, maa man lave en spansk Vindse i Stedet. (Fig. 257).

Haandspage (*Handspike, Capstan bar, Handspake*) kan ses paa Fig. 239.

Stopper paa Liget af et Sejl (Fig. 242) (*Stopper on the bolt rope of a sail, Stopper auf die Liek eines Segels*). Tag et Stykke Tovværk omtrent saa svært som Liget og fra en halv til 2 á tre Favne lang, eftersom Liget af Sejlet er. Slaa en Sjoeverknob paa hver Ende og bændsel Stopperen godt fast paa Liget, saaledes at Midten af Stopperen er omtrent over det daarlige Sted. Stopperen maa dog sættes

Fig. 242. Stopper paa Liget af et Sejl.

lidt tot paa, saa at Enderne af Liget gaar 3 á 4 Tommer forbi hinanden, da baade Stopper og Bændsler rækkes noget. Er Sejlet revnet, lægges en Sejlmagerstopning paa, og der syes en Lap over. Skal Stopperen lægges tæt ved en Maatte, spledses dens ene Ende ofte ind i Maatten med en Øjesplidsning.

Blokke.

Blokke har mange forskellige Navne, dels efter deres Udseende, og dels efter deres Anvendelse. Det vil derfor være et ørkesløst Arbejde her at forsøge paa at nævne dem allesammen.

En Blok bestaar af tre Hoveddele, nemlig:

Blokhús (*shell of a block*, Das Gehäuse).

Skive (*Sheave*, Die Scheibe).

Bolt (*Pin*, Der Bolzen).

Blokhúset kan være af ét Stykke Træ, hvori der er lavet Hul til Skive og Bolt, men bedre er det dog, naar Blokhúset laves af flere Stykker (bygges), der boltes sammen. Hver af Siderne laves af ét Stykke, og hver af Enderne af ét Stykke, og de enkelte Dele samles med Klinkninger. Har Blokhúset Plads til flere Skiver, sættes et Stykke Træ (Dæmning) mellem hvert Par; men der sættes sjældent flere end 4 Skiver i et Blokhús. Blokhúsenes laves oftest af Ask eller Eg, og Skiverne drejes af Pokkenholt. Blokke til Wire forsynes med Jærnskiver, og Blokke til Kæde laves helt af Jærn — baade Hus og Skive.

Enkeltskivet Blok (Fig. 243) (*Single-block*, Einscheibiger Block). Rundt om Blokken er en Rille, Kippe (*Score*, Keep) for Stroppen.

Blokhús med dobbelt Kippe (Fig. 244). Stroppen laves altsaa dobbelt og sættes om, som vist i Fig. 266.

Jærneslaaet Blok (Fig. 245). Beslaget ligger uden paa Blokhúset, og Boltten sidder med et Hoved fast i Beslaget paa den ene Side. Paa den anden Side er en Møtrik eller Split, for at Boltten ikke skal glide ud. Beslaget uden paa Blokhúset medfører flere Ulemper; thi for det første vil Boltten gerne blive krum, fordi der er lang Afstand mellem de to Punkter, hvor Enderne af Boltten hviler, og for det andet er Beslaget udsat for at ruste paa Indersiden, hvorved Blokhúset trykkes sammen om Skiven. Dette kan vel rettes ved at stikke lidt

Fig. 243.
Enkeltskivet
Blok.

Fig. 244.
Blokhús med
dobbelt Kippe

Fig. 245.
Jærneslaaet
Blok. (Beslaget
udvendig).

Fig. 246.
Jærneslaaet
Blok. (Beslaget
indvendig).

Fig. 247.

ud inde i Blokken med et Stemmejærn, men værre er det, naar hele Blokhúset revner, fordi Rusten trykker det itu. Disse Ulemper har ført til, at

Beslaget lægges indvendig (Fig. 246) i Blokhúset som en Slags Gaffel. Derved kan Boltten gøres tyndere, uden at den knækker eller bøjer sig, og dette er for saa vidt en Fordel, da Skiven løber lettere, jo tyndere Boltten er. Desuden kan Beslaget tages ud og gøres rent samtidig med Skiven og Boltten, saa man undgaar, at Rusten sprænger